

## สมรรถนะ การรวมพลังทำงานเป็นทีม (Teamwork and Collaboration: TC)

### นิยาม

สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงาน กิจกรรม และการประกอบการใด ๆ ทั้งของตนเอง และร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีม มีแผน ขั้นตอน ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีภาวะผู้นำ มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ มีการประสานความคิดเห็นที่แตกต่างสู่การตัดสินใจและแก้ปัญหาเป็นทีมอย่างรับผิดชอบร่วมกัน สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและจัดการความขัดแย้งภายใต้สถานการณ์ที่ยุ่งยาก

### องค์ประกอบ

การรวมพลังทำงานเป็นทีม ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการคือ

1. เป็นสมาชิกทีมที่ดีและมีภาวะผู้นำ มีทักษะการทำงานเป็นทีม รับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง และของทีม มีความยืดหยุ่นในการทำงานร่วมกับกลุ่มคนที่แตกต่าง นำจุดเด่นของตนเองและสมาชิกมาใช้ในการทำงานให้บรรลุเป้าหมาย สะท้อนการทำงานของตนเองและทีม ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของทีม สร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเอง ให้เป็นที่ยอมรับและไว้วางใจ ประสานความร่วมมือภายในทีม และระหว่างทีม สร้างค่านิยมใหม่ในการทำงานร่วมกัน และการพัฒนาทีมที่เข้มแข็ง สามารถเป็นต้นแบบผู้สร้างการเปลี่ยนแปลง

2. กระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังอย่างเป็นระบบ สามารถจัดระบบการทำงานกิจกรรม และการประกอบการใด ๆ ทั้งของตนเอง และร่วมกับผู้อื่น ร่วมกันกำหนดเป้าหมาย แผนการทำงาน ขั้นตอน และกระบวนการทำงานเป็นทีม เห็นภาพความสำเร็จของทีม คำนึงถึงประโยชน์ของทีมก่อนประโยชน์ส่วนตน แบ่งบทบาทหน้าที่ให้เหมาะสมกับศักยภาพของสมาชิก รับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ด้วยความใส่ใจ มีความพยายามในการทำงานและสนับสนุนช่วยเหลือให้เกิดความสำเร็จ เคารพ รับฟัง แลกเปลี่ยน และประสานความคิดเห็นที่แตกต่าง ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการตัดสินใจเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ ประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ร่วมรับผิดชอบและรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจของทีม เห็นคุณค่าของการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง

3. สร้างความสัมพันธ์ที่ดีและการจัดการความขัดแย้ง มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เห็นคุณค่าของสัมพันธภาพที่ดี สร้างและรักษาความสัมพันธ์อันดีในทีม ให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ปฏิบัติต่อผู้อื่นด้วยความจริงใจ เห็นอกเห็นใจในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วยกัน เคารพและเห็นประโยชน์ของความแตกต่างหลากหลาย มีทักษะและใช้วิธีการป้องกันและจัดการความขัดแย้งได้อย่างเป็นระบบ

## ระดับสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

| ระดับการพัฒนา |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | ระดับความเชี่ยวชาญ                                                                  |                                                                                       |                  |                  |
|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| ระดับ         | คำบรรยายระดับ                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ป.1-3                                                                               | ป.4-6                                                                                 | ม.1-3            | ม.4-6            |
| 1             | รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มุ่งมั่นทำงานและทำกิจกรรมของตนเองและร่วมกับผู้อื่นได้สำเร็จตามข้อตกลง กฎ กติกา และแสดงออกอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ <u>ตามคำชี้แนะ</u>                                                                                                                                                   | เริ่มต้น                                                                            |                                                                                       |                  |                  |
| 2             | รู้และรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความมั่นใจในการทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ให้สำเร็จ ตามคำแนะนำ และปฏิบัติตามกฎ กติกา ของทีม เมื่อได้รับการชี้แนะเพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้บรรลุผลสำเร็จ สามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นและตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ตามคำแนะนำ                                    | กำลังพัฒนา                                                                          |                                                                                       |                  |                  |
| 3             | มีความรับผิดชอบต่อและใช้จุดเด่นในการทำงานให้สำเร็จ รักการทำงาน เป็นสมาชิกทีมที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การสร้างข้อตกลงและการทำงานของทีม แสดงออกถึงความเข้าใจต่อเพื่อนในทีมด้วยความเป็นมิตรตามคำแนะนำ                                                                                                  | สามารถ                                                                              | เริ่มต้น                                                                              |                  |                  |
| 4             | เป็นสมาชิกทีมที่รับผิดชอบต่อบทบาทและงานตามที่ได้รับมอบหมาย จัดระบบความคิดก่อนลงมือทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นและปฏิบัติตามงานจนสำเร็จ รวมทั้งการช่วยเหลือเพื่อนในทีมโดยปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเป็นมิตร                                                                                                                      | เหนือความคาดหวัง                                                                    | กำลังพัฒนา                                                                            |                  |                  |
| 5             | เป็นสมาชิกที่ริเริ่มกำหนดเป้าหมาย วิธีการทำงานทั้งของตนเองและทีม ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวางแผนการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นและปฏิบัติตามงานจนสำเร็จ วิเคราะห์และสะท้อนการทำงาน แสดงความคิดเห็นและสนับสนุนการทำงานของสมาชิกในทีมให้บรรลุเป้าหมาย                                                                         |  | สามารถ                                                                                | เริ่มต้น         |                  |
| 6             | เป็นผู้นำตนเองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองและทีม จัดระบบความคิดและการทำงาน สะท้อนผลการทำงานโดยตระหนักถึงเป้าหมายและสัมพันธ์ภาพเชิงบวกของทีม                                                                                                                                         |                                                                                     | เหนือความคาดหวัง                                                                      | กำลังพัฒนา       |                  |
| 7             | เป็นผู้นำตนเอง สร้างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกระบวนการทำงาน ตรวจสอบและพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ มีวิธีการทำงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ สร้างสัมพันธ์ภาพเชิงบวก และจัดการความขัดแย้งด้วยความเข้าใจและยอมรับ ความแตกต่าง ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ เห็นคุณค่าของทุกคนในทีมอย่างเท่าเทียมกัน |                                                                                     |                                                                                       | สามารถ           | เริ่มต้น         |
| 8             | มีภาวะผู้นำ ใช้ทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อมองเห็นภาพความสำเร็จ ตัดสินใจและทำงานอย่างมีส่วนร่วม เพื่อขับเคลื่อนทีมให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยกระบวนการทำงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ อีกทั้งรักษาสัมพันธ์ภาพเชิงบวกในทีม                                                                                                              |                                                                                     |  | เหนือความคาดหวัง | กำลังพัฒนา       |
| 9             | มีภาวะผู้นำ เสริมสร้างความสัมพันธ์ เชิงบวกและคุณค่าของการรวมพลังทำงานเป็นทีม มีความสามารถในการประสานความคิดเห็นที่แตกต่าง และทำงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถจัดการความขัดแย้งได้                                                                                                                             |                                                                                     |                                                                                       |                  | สามารถ           |
| 10            | มีคุณลักษณะของผู้ที่สร้างการเปลี่ยนแปลง สร้างแรงบันดาลใจ เห็นคุณค่าของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน สร้างพลวัตของการทำงานเป็นทีม เพื่อขับเคลื่อนสู่เป้าหมายความสำเร็จของงานและของทีม                                                                                                                                          |                                                                                     |  |                  | เหนือความคาดหวัง |

พฤติกรรมบ่งชี้หลักตามระดับสมรรถนะการรวมพลังทำงานเป็นทีม

| ระดับ | คำนิยามบรรยายระดับ                                                                                                                                                                                                                                                                        | พฤติกรรมบ่งชี้หลัก                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       |                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ด้านการเป็นสมาชิกทีมที่ดี และมีภาวะผู้นำ                                                                                                                                                                                                           | ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | ด้านการสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 1     | รับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มุ่งมั่นทำงานและทำกิจกรรมของตนเองและร่วมกับผู้อื่นได้สำเร็จตามข้อตกลง กฎ กติกา และแสดงออกอย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ <u>ตามคำชี้แนะ</u>                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- รับรู้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของทีมที่ต้องทำงานร่วมกันให้สำเร็จ</li> <li>- รับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุผลสำเร็จได้โดยได้รับการชี้แนะ</li> </ul>                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ทำงานและทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับขั้นตอน ภายใต้คำชี้แนะ ข้อตกลง กฎ กติกา ให้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด ทั้งของตนเองและร่วมกับผู้อื่น</li> <li>- ใช้งานสิ่งของต่าง ๆ อย่างถูกต้อง จัดเก็บและดูแลรักษาส่งของเครื่องใช้ส่วนตัวได้ตามคำชี้แนะ</li> </ul>                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>●แนะนำตนเองกับเพื่อนได้ บอกสิ่งที่ตนเองทำได้ดี และสิ่งที่จะช่วยเพื่อนในทีมได้</li> <li>●รับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น แสดงพฤติกรรมเชิงบวกเมื่อเกิดความขัดแย้ง เช่น การไม่ใช้ความรุนแรง ไม่มุ่งเอาชนะ การขอโทษ ขอบคุณ การให้อภัย ฯลฯ โดยได้รับการชี้แนะอย่างใกล้ชิด</li> </ul> |
| 2     | รู้และรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความมั่นใจในการทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ให้สำเร็จ <u>ตามคำแนะนำ</u> และปฏิบัติตามกฎ กติกา ของทีม เมื่อได้รับการชี้แนะเพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นให้บรรลุผลสำเร็จ สามารถรับรู้ความรู้สึกของผู้อื่นและตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ตามคำแนะนำ | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ปฏิบัติตามภาระงานของทีมและระบุจุดเด่นของตนเองในการทำงานตามหน้าที่ และบทบาทความรับผิดชอบได้</li> <li>- รับผิดชอบและปฏิบัติบทบาทหน้าที่ของตนเอง และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่แตกต่างกันของสมาชิกทีม</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- รู้เป้าหมายของทีม และช่วยเหลือ สนับสนุนทีมในการทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย</li> <li>- ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามลำดับขั้นตอน และข้อตกลง กฎ หรือ กติกา ให้สำเร็จ ตามเวลาที่กำหนด เพื่อไปสู่เป้าหมาย</li> <li>- ใช้งาน จัดเก็บและดูแลรักษาส่งของเครื่องใช้ส่วนรวมได้<u>ตามคำแนะนำ</u></li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>●ทักทายและพูดคุยทำความรู้จักเพื่อนในทีม</li> <li>●รับรู้ความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น แสดงพฤติกรรมเชิงบวกเมื่อเกิดความขัดแย้งอย่างเหมาะสมตามคำแนะนำ</li> </ul>                                                                                                                      |

| ระดับ         | ค่านิยมบรรยายระดับ                                                                                                                                                                                                  | พฤติกรรมบ่งชี้หลัก                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|               |                                                                                                                                                                                                                     | ด้านการเป็นสมาชิกทีมที่ดี และมีภาวะผู้นำ                                                                                                                                                         | ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | ด้านการสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง                                                                                                                                                                                                              |
| 3<br>(จบ ป.3) | มีความรับผิดชอบและใช้จุดเด่นในการทำงานให้สำเร็จ รักการทำงาน เป็นสมาชิกทีมที่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การกำหนดเป้าหมาย การสร้างข้อตกลง และการทำงานของทีม แสดงออกถึงความเข้าใจต่อเพื่อนในทีมด้วยความเป็นมิตรตามคำแนะนำ | <ul style="list-style-type: none"> <li>- รู้ความสามารถของตน และใช้จุดเด่นของตน</li> <li>● ในการทำงาน รับผิดชอบตามหน้าที่และ</li> <li>● บทบาทที่ได้รับมอบหมายได้</li> </ul>                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>- ร่วมตัดสินใจ กำหนดเป้าหมายและข้อตกลงในการทำงานร่วมกันของทีม รวมถึงรับรู้เป้าหมายและข้อตกลงนั้น ๆ</li> <li>● มีส่วนร่วมทำงานกับผู้อื่น สนับสนุนและรับผิดชอบต่อตัดสินใจร่วมกัน</li> <li>● ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างรู้คุณค่า และรับผิดชอบต่อระเบียบและดูแลรักษาสิ่งของเครื่องใช้ของตนเองทั้งที่โรงเรียนและที่บ้าน</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>● แสดงความสนใจ ใส่ใจ และห่วงใยเพื่อนในทีม</li> <li>● รับรู้และเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น แสดงพฤติกรรมเชิงบวกเมื่อเกิดความขัดแย้งอย่างเหมาะสมตามคำแนะนำ</li> </ul>                                          |
| 4             | เป็นสมาชิกทีมที่รับผิดชอบต่อบทบาทและงานตามที่ได้รับมอบหมาย จัดระบบความคิดก่อนลงมือทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นและปฏิบัติงานจนสำเร็จ รวมทั้งการช่วยเหลือเพื่อนในทีม โดยปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเป็นมิตร                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>● รับผิดชอบต่อบทบาทของตนเองอย่างเต็ม ความสามารถ และช่วยเหลือเพื่อนในทีมได้</li> </ul>                                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>● ทำงานร่วมกับทีมในการรับฟัง แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น เพื่อหาทางเลือกและร่วมตัดสินใจแก้ปัญหากับทีมได้</li> <li>● กำหนดเป้าหมาย และจัดลำดับขั้นตอนการทำงานและปฏิบัติงานจนสำเร็จ</li> <li>● เลือกใช้และดูแลรักษาทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า</li> </ul>                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>● พูดหรือแสดงต่อผู้อื่นในเชิงบวก</li> <li>● แก้ไขความขัดแย้งเชิงบวก โดยใช้เหตุและผล</li> </ul>                                                                                                                     |
| 5<br>(จบ ป.6) | เป็นสมาชิกที่ริเริ่มกำหนดเป้าหมายวิธีการทำงานทั้งของตนเองและทีม ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการวางแผนการทำงานอย่างเป็นลำดับขั้นและปฏิบัติงานจนสำเร็จ วิเคราะห์และสะท้อนการทำงาน แสดงความคิดเห็นและสนับสนุน                | <ul style="list-style-type: none"> <li>● ใช้จุดเด่นของตนเองและสมาชิกในการทำงานเป็นทีมในภาระงานที่แตกต่าง สะท้อนการทำงานของตนเอง พร้อมทั้งจะปรับเปลี่ยนหน้าที่และบทบาท ชักจูงให้สมาชิก</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>● ร่วมกำหนดเป้าหมายของทีม รับรู้รับผิดชอบต่อเป้าหมายนั้น และเห็นความเชื่อมโยงของหน้าที่ตนเองกับเป้าหมายของทีม</li> </ul>                                                                                                                                                                                                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>● เข้าใจและยอมรับความสามารถของสมาชิกทีมที่แตกต่างกัน</li> <li>● มีทักษะพื้นฐานการแก้ไขความขัดแย้ง เช่น การสร้างความเข้าใจปัญหา ปฏิเสธการใช้ความรุนแรง มุ่งเน้นประเด็นปัญหามากกว่าตัวบุคคล ไม่มุ่งเอาชนะ</li> </ul> |

| ระดับ         | ค่านิยมบรรยายระดับ                                                                                                                                                                                          | พฤติกรรมบ่งชี้หลัก                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|               |                                                                                                                                                                                                             | ด้านการเป็นสมาชิกทีมที่ดี และมีภาวะผู้นำ                                                                                                                                                                          | ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | ด้านการสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง                                                                                                                                                                                                                       |
|               | การทำงานของสมาชิกในทีมให้บรรลุเป้าหมาย                                                                                                                                                                      | <p>ทีมทำงานให้สำเร็จเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเอง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</li> </ul>                                                     | <ul style="list-style-type: none"> <li>ร่วมวางแผนขั้นตอนในการทำงานไปสู่เป้าหมาย แบ่งบทบาทหน้าที่ และการตัดสินใจร่วมกันในทีมได้</li> <li>รู้จักและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างคุ้มค่า และสร้างสรรค์</li> </ul>                                                                                                                                                                                         | <p>กันแต่สร้างความร่วมมือกัน การเข้าใจผู้อื่น เป็นต้น</p>                                                                                                                                                                                                          |
| 6             | เป็นผู้นำตนเองมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการทำงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองและทีม จัดระบบความคิดและการทำงาน สะท้อนผลการทำงาน โดยตระหนักถึงเป้าหมายและสัมพันธภาพเชิงบวกของทีม                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>สะท้อนการทำงานของตนเองและทีมตามความเป็นจริง เพื่อหาจุดเด่นและจุดพัฒนา ในการสนับสนุนการทำงานของทีม</li> <li>สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง</li> </ul>                         | <ul style="list-style-type: none"> <li>ร่วมกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงานเป็นทีม ลงมือปฏิบัติ ทบทวน ประเมินผล และปรับปรุงการทำงานร่วมกัน</li> <li>เข้าใจกระบวนการทำงานเป็นทีมอย่างเป็นองค์รวมและปรับบทบาทและหน้าที่ของตนเองให้เหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของทีม</li> <li>รู้จักและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในชุมชนอย่างรู้คุณค่า โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>ไว้วางใจและส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน</li> <li>ใช้ทักษะพื้นฐานในการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งในการทำงานเป็นทีม</li> <li>เข้าใจและยอมรับความแตกต่าง และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น</li> </ul>                             |
| 7<br>(จบ ม.3) | เป็นผู้นำตนเอง สร้างการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกระบวนการทำงาน ตรวจสอบและพัฒนางานร่วมกับผู้อื่นอย่างเป็นระบบ มีวิธีการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ สร้างสัมพันธภาพเชิงบวก และจัดการความขัดแย้งด้วยความเข้าใจ | <ul style="list-style-type: none"> <li>ใช้ทักษะการทำงานเป็นทีมในการตั้งศักยภาพของสมาชิกในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ สะท้อนการทำงานและให้ข้อเสนอแนะต่อสมาชิกทีม และสร้างแรงบันดาลใจให้กันและกันในการทำงาน</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>สนับสนุนด้านข้อมูล ส่งเสริมกระบวนการทำงาน และการจัดการอย่างเป็นระบบ ที่ให้สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มความสามารถ</li> <li>ทำงานร่วมกับทีมด้วยกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ โปร่งใส และตรวจสอบได้</li> </ul>                                                                                                                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>มีทัศนคติเชิงบวกในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ชื่นชม และเห็นความทุ่มเทพยายาม ในการทำงานของสมาชิกทีมโดยไม่เลือกปฏิบัติ</li> <li>ใช้วิธีการที่เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ เพื่อสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น</li> </ul> |

| ระดับ         | ค่านิยามบรรยายระดับ                                                                                                                                                                                      | พฤติกรรมบ่งชี้หลัก                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|---------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|               |                                                                                                                                                                                                          | ด้านการเป็นสมาชิกทีมที่ดี และมีภาวะผู้นำ                                                                                                                                                                                                                                                                          | ด้านกระบวนการทำงาน แบบร่วมมือรวมพลัง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | ด้านการสร้างความสัมพันธ์ และจัดการความขัดแย้ง                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|               | และยอมรับ ความแตกต่าง ความเสมอภาคและเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกปฏิบัติ เห็นคุณค่าของทุกคนในทีมอย่างเท่าเทียมกัน                                                                                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>● เป็นผู้นำตนเองและเป็นสมาชิกที่ดีของทีมมีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองให้เป็นที่ไว้วางใจ</li> </ul>                                                                                                                                                                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>● รู้จักใช้ทรัพยากรในการพัฒนางาน หรือนวัตกรรม หรือต่อยอดจากของเดิม โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อตนเอง ผู้อื่น สังคม และสิ่งแวดล้อม</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>● จัดการความขัดแย้งอย่างเป็นระบบ เห็นประโยชน์จากความแตกต่างทางความคิด ร่วมกันตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม</li> </ul>                                                                                                                                                                   |
| 8             | มีภาวะผู้นำ ใช้ทักษะการคิดขั้นสูง เพื่อมองเห็นภาพความสำเร็จ ตัดสินใจและทำงานอย่างมีส่วนร่วม เพื่อขับเคลื่อนทีมให้บรรลุเป้าหมายด้วยกระบวนการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ อีกทั้งรักษาสัมพันธภาพเชิงบวกในทีม | <ul style="list-style-type: none"> <li>● เป็นผู้นำและเป็นสมาชิกที่ดีของทีมแสดงออกได้อย่างเหมาะสม มีแรงบันดาลใจ และสามารถวางแผนในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนได้รับความไว้วางใจและยอมรับจากสมาชิกทีม</li> <li>● กระตุ้นและส่งเสริมให้ทีมนำจุดเด่นของแต่ละคนมาใช้ในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>● ประยุกต์ใช้ทักษะการคิดขั้นสูงในการบริหารจัดการงานและทีมในภาพรวม ตระหนักรู้ถึงความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อขับเคลื่อนการทำงาน โดยคำนึงถึงความโปร่งใสและตรวจสอบได้</li> <li>● เห็นภาพความสำเร็จของทีม ให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นทีมด้วยความรับผิดชอบอย่างสุดความสามารถ แลกเปลี่ยนข้อมูล และทรัพยากรที่จำเป็น ตลอดจนร่วมตัดสินใจกับทีมโดยคำนึงถึงประโยชน์ของทีมก่อนประโยชน์ส่วนตน</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>● ปฏิบัติตนต่อสมาชิกทีมด้วยความจริงใจ เคารพ เห็นอกเห็นใจผู้อื่นในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วยกัน และให้ความเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย</li> <li>● จัดการความขัดแย้งอย่างเป็นระบบ เห็นประโยชน์จากความแตกต่างทางความคิด ร่วมกันตัดสินใจโดยคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวม และมีการทบทวนประเมินผลที่เกิดขึ้น</li> </ul> |
| 9<br>(จบ ม.6) | มีภาวะผู้นำ เสริมสร้างความสัมพันธ์เชิงบวกและคุณค่าของการรวมพลังทำงานเป็นทีม มีความสามารถในการประสานความคิดเห็นที่แตกต่าง และทำงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถจัดการความขัดแย้งได้                | <ul style="list-style-type: none"> <li>● มีภาวะผู้นำ ช่วยเหลือสมาชิกทีมให้เข้าใจเป้าหมาย กระบวนการทำงาน และแผนการดำเนินงานทั้งระบบ</li> <li>● มีความยืดหยุ่นสามารถทำงานร่วมกับกลุ่มคนที่แตกต่าง ทำงาน</li> </ul>                                                                                                  | <ul style="list-style-type: none"> <li>● ใช้กระบวนการทำงานที่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน และการทำงานร่วมกัน ด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้</li> <li>● เลือกใช้วิธีการตัดสินใจเป็นทีมที่เหมาะสม</li> </ul>                                                                                                                                                                                                           | <ul style="list-style-type: none"> <li>● สามารถจัดการความขัดแย้งในสถานการณ์ที่ซับซ้อน</li> <li>● ยกย่อง และ แสดงความยินดี กับความสำเร็จของสมาชิกด้วยความจริงใจ</li> </ul>                                                                                                                                                              |

| ระดับ | คำนิยามบรรยายระดับ                                                                                                                                                                           | พฤติกรรมบ่งชี้หลัก                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       |                                                                                                                                                                                              | ด้านการเป็นสมาชิกทีมที่ดี และมีภาวะผู้นำ                                                                                                                                                                                                      | ด้านกระบวนการทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | ด้านการสร้างความสัมพันธ์และจัดการความขัดแย้ง                                                                                                                                                                                                                                                                |
|       |                                                                                                                                                                                              | ประสานความร่วมมือกันภายในทีมและระหว่างทีม                                                                                                                                                                                                     | กับสถานการณ์ด้วยการประสานความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยคำนึงถึงความต้องการและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสมาชิกในทีมและบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 10    | มีคุณลักษณะของผู้ที่สร้างการเปลี่ยนแปลง และเห็นคุณค่าของทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ และยกระดับการรวมพลังทำงานเป็นทีม เพื่อขับเคลื่อนสู่เป้าหมายความสำเร็จของงานและของทีม | <ul style="list-style-type: none"> <li>● เป็นต้นแบบของผู้สร้างการเปลี่ยนแปลงที่ใช้ภาวะผู้นำได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มีแรงบันดาลใจในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง สร้างแรงจูงใจให้ทีมเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งแนวคิดและกระบวนการทำงาน</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>● มีทัศนคติเชิงบวกต่อการทำงานเป็นทีม และสนับสนุนให้เกิดบรรยากาศการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างวัฒนธรรมการร่วมมือรวมพลัง</li> <li>● รักษาสัมพันธ์ภาพของทีม ในบริบทและสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลง รวมถึงความแตกต่างภายในทีม และใช้กระบวนการทำงานที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานการณ์นั้น ๆ เพื่อขับเคลื่อนทีมสู่เป้าหมายด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้</li> <li>● ร่วมรับผิดชอบ รับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเองและสมาชิกในทีม ตระหนักว่าความสำเร็จและความล้มเหลวเป็นผลจากการทำงานร่วมกันของสมาชิกทุกคนในทีม</li> </ul> | <ul style="list-style-type: none"> <li>● ปฏิบัติต่อทุกคนโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน</li> <li>● กล้าขจัดอคติและความกลัวสู่การสร้างสรรค์แนวทางใหม่ในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง</li> <li>● บริหารความสัมพันธ์อย่างเป็นองค์กร สร้างแรงบันดาลใจ และยกระดับประสิทธิภาพผลของการทำงานเป็นทีมในบริบทที่ต่างกััน</li> </ul> |

## อภิธานศัพท์

### ผู้นำตนเอง

ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง และการทำงานร่วมกับผู้อื่นให้บรรลุเป้าหมาย มีการทบทวนบทบาทหน้าที่ของตนเองและสมาชิกทีม สร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเอง ทั้งการให้รางวัลและการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง ที่นำไปสู่การมีภาวะผู้นำต่อไป

### ภาวะผู้นำ

คุณลักษณะของบุคคลในการใช้ทักษะการแก้ปัญหาและใช้มนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพื่อชี้แนะแนวทางให้ไปสู่เป้าหมาย สร้างแรงบันดาลใจให้ผู้อื่นได้พัฒนาตนเอง และนำจุดเด่นของแต่ละคนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จร่วมกัน

### ผู้นำการเปลี่ยนแปลง

ผู้นำที่สามารถนำการเปลี่ยนแปลงตนเอง และอาจรวมถึงผู้อื่น ในทางสร้างสรรค์ มุ่งสร้างให้เกิดความร่วมมือ พลังร่วม เพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมร่วมกัน เพื่อร่วมสร้างสังคมสุขภาวะ

### สังคมสุขภาวะ

สังคมที่คนในสังคมมีสุขภาพร่างกายและจิตใจดี มีสภาพแวดล้อม สิ่งแวดล้อมที่ดี ไม่อดอยาก หรือยากจน เป็นสังคมเข้มแข็ง เช่น ครอบครัวเข้มแข็ง ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง สังคมที่มีความเป็นธรรม ปลอดภัย ไม่มีความขัดแย้ง ความรุนแรง หรือขาดสันติภาพ

### การจัดการความขัดแย้ง

การตอบโต้หรือตอบสนองในสถานการณ์ความขัดแย้งหนึ่ง ๆ ให้คลี่คลาย ด้วยเหตุและผล และความรู้สึกลบฐานความเข้าใจผู้อื่นในฐานะที่เป็นมนุษย์ด้วยกัน โดยปราศจากอคติ มีความกล้า ความร่วมมือ มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

### แหล่งอ้างอิง

ราชบัณฑิตยสถาน (2542). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542**. สืบค้นเมื่อ 25 เมษายน 2563

จาก [http://www.royin.go.th/wp-content/uploads/royin-ebook/83/FileUpload/2696\\_9705.pdf](http://www.royin.go.th/wp-content/uploads/royin-ebook/83/FileUpload/2696_9705.pdf)

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง และ อธิป จิตตฤกษ์ (2554). **ทักษะแห่งอนาคตใหม่ : การศึกษาเพื่อศตวรรษที่ 21**.

กรุงเทพ ฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น จำกัด (มหาชน).

วิกิพีเดีย. **ความเห็นพ้อง, จันทานุมัติ หรือ จันทามติ**. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2563 จาก

[https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%AB%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%9E%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%87#cite\\_note-5](https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%84%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A1%E0%B9%80%E0%B8%AB%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%9E%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%87#cite_note-5)

สุกัญญา รัศมีธรรมโชติ. (2550). **การจัดการทรัพยากรมนุษย์ด้วย Competency Based HRM**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน).

สำนักงาน ก.พ. (2559). **การสร้างทีมงานที่มีประสิทธิภาพ**. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2563 จาก

<https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/document/ocsc-2017-eb01.pdf>

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2563). **ธรรมาภิบาลของการบริหารบ้านเมืองที่ดี**. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2563 จาก <https://www.opdc.go.th/content/NTc1MQ>

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). **กรอบสมรรถนะหลักผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับประถมศึกษาตอนต้น (ป.1-3)**. กรุงเทพฯ: สกศ.

. (2562). **แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : บริษัท 21 เซ็นจูรี จำกัด

สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน. (2556). **สสค. เปิดผลสำรวจทักษะของเด็กไทยในศตวรรษที่ 21**. สืบค้นเมื่อ 3 พฤษภาคม 2563 จาก

<http://www.qlf.or.th/Mobile/Details?contentId=570>

Assessment and Teaching of 21st Century Skills (ATC21s). (2014). **21st Century Skills**. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2563 จาก <http://www.atc21s.org/>

Chicago State University. (2020). **Team Work and Collaboration**. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2563 จาก <https://www.csu.edu/humanresources/empdev/documents/TeamWorkandCollaboration.pdf>

Civil Service College. (2018). **UNDERSTANDING THE DIFFERENCES BETWEEN TEAMWORK AND COLLABORATION**. สืบค้นเมื่อ 3 พฤษภาคม 2563 จาก

<https://www.civilservicecollege.org.uk/news-understanding-the-differences-between-teamwork-and-collaboration-203>

Hipkins, R., (2002). **The Nature of the Key Competencies: A Background Paper**. Wellington: New Zealand Council for Education Research.

Kevin, K., (2013). **What Is Leadership?**. สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2563 จาก <https://www.forbes.com/sites/kevinkruse/2013/04/09/what-is-leadership/#652b5d975b90>

Martin, R., (2008). **The Responsibility Virus: How Control Freaks, Shrinking Violets-and The Rest Of Us-can Harness The Power Of True Partnership**. New York: Basic Books.

- Ministry of Education Singapore. (2020). **Project Work: Find out what students learn in Project Work.** สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2563 จาก <https://beta.moe.gov.sg/programmes/project-work/>
- National Research Council. (2012). **Education for Life and Work: Developing Transferable Knowledge and Skills in the 21st Century.** Washington, DC: The National Academies Press. <https://doi.org/10.17226/13398>.
- OECD. (2018). **OECD Future of Education and Skills 2030: Conceptual learning framework** . สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2563 จาก [http://www.oecd.org/education/2030-project/teaching-and-learning/learning/transformative-competencies/Transformative\\_Competencies\\_for\\_2030\\_concept\\_note.pdf](http://www.oecd.org/education/2030-project/teaching-and-learning/learning/transformative-competencies/Transformative_Competencies_for_2030_concept_note.pdf)
- \_\_\_\_\_. (2018). **The Future of Education and Skills Education 2030: The Future We Want.** สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2563 จาก [https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20\(05.04.2018\).pdf](https://www.oecd.org/education/2030/E2030%20Position%20Paper%20(05.04.2018).pdf)
- Partnership for 21st Century Skills. (2012). **Framework for 21st century learning.** Retrieved January 15, 2016 from [http://www.p21.org/documents/P21\\_Framework.pdf](http://www.p21.org/documents/P21_Framework.pdf) [Google Scholar]
- Pratap, A., (2018). **INCREASED IMPORTANCE OF TEAMWORK AT WORKPLACE.** สืบค้นเมื่อ 3 เมษายน 2563 จาก <https://notesmatic.com/2017/02/increased-importance-of-teamwork-at-workplace/>
- Reina, D., Reina, M., & Hudnut, D. (2017). **Why Trust Is Critical to Team Success.** สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2563 จาก <https://www.ccl.org/wp-content/uploads/2017/05/why-trust-is-critical-team-success-research-report.pdf>
- Robbins, H., & Finley, M. (2009). **Why teams don't work: what went wrong and how to make it right.** California : Berrett-Koehler Publishers Inc.
- Smartsheet. (2020). **A Winning Combination: Collaborative Teamwork Equals Teamwork and Collaboration.** สืบค้นเมื่อ 5 เมษายน 2563 จาก <https://www.smartsheet.com/collaborative-teamwork>
- Story, M. (2015). **The 4 Levels of Responsibility.** สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2563 <https://www.linkedin.com/pulse/4-levels-responsibility-mack-story/>
- U.S. Office of Personnel Management. **Proficiency Levels for Leadership Competencies.** สืบค้นเมื่อ 7 เมษายน 2563 <https://www.opm.gov/policy-data-oversight/assessment-and-selection/competencies/proficiency-levels-for-leadership-competencies.pdf>